

Programa No. 29 – GÉNESIS 17:6-27

Ñawpajman rillasunpuni munasqa radiota uyarej qheshwamasi kay diosmanta qhelqaspi yachakuspa puriyninchejpi, Kunan kutipi ñawirisunchej , kay Genesis qhelqata chunka qanchisniyuj t'aqapi kinsamanta tawa chijllaykama.

3 Abrahamtaj chayta uyarispa, umanta pampaman chayachinankama k'umuykorqa. Diostaj payman nillarqataj 4 Tratoyqa qanwan kanqa kay jina: Aswan qhepaman qan kanki ashkja runaspaj tatanku. (Gén.17:3-4)

Qhantaj tata kanki ashkha suyusmanta nin;
.Chayta t'ukuriy munasqa runamasi, Chanta uj tawa waranqa watasta jina, karqa iskay jatuchaj ayllus Abrahampa mirayninmanta. Ismaelpa miraynin, isacpa miraynin , chantapis Isaacpa mirayninqa karqa may chhika ashkha waranqa runamasis, chayman yapayspa espirituman jina, nonaqanchejpis Abrahampa miraynin kashanchej, Diospa wawan kanchej, Cristo jesuspi creesqanchej rayku. Chayrayku Apostol Pablo nin Abramqa tata kasqanta noqanchejpatapis , kayta nin Romanos qhelqasqapi tawa kaj t'aqapi, chunka sojtayuj chijllaypi. Nin Paytaj tata kasqa tukuy noqanchej Cristopi tukuy sonqo atinikusqanchejrayku , chanta Israel suyumanta kajkunapis, ajinallataj Arabes kunapajpis.

Ajinamanta Dios junt'arqa chay promesa ruwasqanta. Chayta nerqa tawa waranqa watas pasajpi imaynatachus Abraham tata kanan kanqa ashkha suyusmanta.

kunan ñawirisun phishqa kaj chejllaypi.

5 Sutiypis mana Abramchu kanqa. Kunanmantaqa Abraham kanki. Imaraykuchus churasqayki ashkha runaspaj tatanku kanaykipaj. (Gén.17:5)

Abrammanta nirqanchejña ñawpaj kaj yachakuyipi, chay sutiqa niyta munan “ **jatun chasqa tata** “ patamanta oqarisqa tata. , chanta Abrahamqa suteqa niyta munan “ maychhika ashkha runaj tatan “

Walej kanman uj rijchanachinawan jina, qawarinanchej imaynatachus Abram Diospi atinikusqanmanta. Kaypi reparasunman imaynatachus uj paqarin , Abram chanta Sarapiwan tutamanta jatariytawan llank'ashajtinku chajrankupi, jinallapi chayamunku ranq'eris (comerciantes nisunchu) chay t'iyu pampasmanta . chamuytawan

sayarinku chay chheqanpi, kaynijta jaqaynijta qawarinku imamunay
k'achita lugar chay cheqanqa karqa
yakupis chay chajra kantuspi ch'uwita karishan , hebrompi yakuta tuta
p'unchaj puyjumanta purnurimushan , chayninta pasasharqanku chay
rank'erisqa Egipto rishaspa, chaypitaj Abranmanta yakuta mañakun
paykunapaj chanta camello uywasninkupaj ima,
Abramtaj llojsimun paykunawan rejsinakunanpaj y samarichinanpaj. chay
p'unchaykunapeqa karqanku ashkha runakunas khuyakuyniyuj .
chaykunmantaqa walejpuni kashan parlarinanchej

Chanta jaqay tiempopi kallarqankutaj pikunachus qaqa jusk'uspi tiyakuj
runas , paykunataj manchay p'iñas sajras karqanku. chayrayku
pikunachus waj suyusmanta viajipi kashajtinkuqa, tukuy runas wasinkuj
punkunta kicharinanku karqa mana chay qaqa jusk'upi tiyaj runakuna
wañuchinankupaj

Sichus qan rispa purimuwaj chay jatuchas llajtasta, extranjero jina mana
ni pita rejsispa. chayqa mana allinchu kan-man , kay p'unchaykunapeqa
mana pipis wasin punkuta kicharispas pasaykuchillawanchejchu ichari?
chantapis ashkha creentes ruas kanku chay jatuchas llajtaspi . chan
tukuywanpis kunan kay tiempopeqa manaña jakhay tiempopi jinañachu
kawsayninchej ujinañataj.

kunan ashkhata khuyakuyniyoj runas jaltakushan kay llajtachej ukhupi
jaqhay punchaypi jina . walej kunan-man imaychus Abraham jina
llojsimuspa parlapaykurispa, kayqa yakuta ujjaychej qollaychejtaj
uywakunamanois nispa nerqa: chantapi nillarqataj
¿ qheparikuwajchejchu uj chhikallantapis nispa?, paykunataj kutichiku,
iujllapiwanña rillasajkupuni usqhayta chayanayku kashan Egiptoman
nispa.

Paykunataj astawan rejsiyta munaspa waturqanku , imataj sutiyki nispa,
paytaj kutichin: sutiyqa “ **jatun chasqa tata**”nispa. Paykunataj nerqanku
walejpacha chanta ¿ kanchu q'ari wawayki, chanta warmi wawaykiri
kallantajchu?nispa, Abramtaj kutichin mana kanchu ni uj waway nispa.
Chayta uyarispaqa imatachus paykuna asikurqanku , mana wawayuj kasqa
nispa chanta imajtintaj tata kani ninri ? nispacha asikuspa rillaraqankupuni
chay ñan puriyninkuta Abram mana wawayuj kasqanmanta.

Chanta uj sojta killa pasasqanman jina, wat'ejmanta kutimuspa
pasashallankutaj chay abranpa wasin chaynijta, uj kutitawan
jarakullarqankutaj chaypi, chanta Abram llojsimullantaj walejta

kutimunkichej nispa. Chata uyarispa Watejmanata asikuyta qallarillankutaj “ allin phunchay kachun jatunchasqa tata “ nispa Chanta Abraham nin: mana jatunchasqa tatachu sutiyqa, ¿ chanta imataj kunan mosoj sutiykiri ? nispa tapunku paytaj kutichispa nin, “ ashkha runaspaj tatanku sutiyqa “ nispa nin,,

chanta paykuna chhechinakuspa nishamku: iskaychá ujllapi wawan nacikun-á nispa, chanta Abraham nerqa paykunaman mana ni uj wawaypis kapuwanrajchu nispa, ñapis qan yuyashankiña imatachus paykunaqa asikorqanku kay kutipeqa. Ichapis ninku, Asikunapaj jina kay runaqa, tata kani nintaj manataj ni uj wawampis kanchu . **Ari munasqa runamasi** kaytaqa parlarinchej uj rijch'anachinata jinalla Abranpa kawsayninta reparanapaj.

kunan t'ukurina kay runa Abrahamqa manchay jatun feynioj karqa ,Chanta tawa waranqa kuraj watas pasasqanmanta kayman, kanwan noqawan mana asikusunmanchu imaraykuchus creenchej Diosqa nisqanta junt'anpuni , Diosqa Abranta ruwan maych'ika ashkha mana yupaj atina waranqa runaspa tatanta , chanta sutimpis Abraham , sumaj feniyoj tukuy noqanchejpaj.

kunan ñawirisun . (*Gén. 17:6-8*)

6 Mirayniykita ashkhata mirachisaj; qanmanta rikhurenqanku reyes naciones ima. Kay tratota qanwan ruwasqayqa mirayniykij mirayninman ima chayanqa. Noqa qampaj Diosniykipuni kasaj, jinallatataj paykunajtapis. Qanman paykunamanwan qosqaykichej kay purisqasniyki tukuy nin Canaan jallp'ata, kunan maypichus tiyakushanki , chayta hernciayki wiñaypaj kananpaj, noqataj Diosniyki kasaj nin

Diosqa cheqamantapuni jataricherqa reyesta nacionesta Abranpa mirayninmanta. chay uj tratota ruwasqan Abrahamwanqa. Chayqa wiñaynintimpaj , chaytaj, kunan phunchay kunapajpis kashallampuni. Imaraukuchus Diospa promesanqa qampaj moqapaj kashan, munasqa runamasi,

chantapis uj trato ruwayqa wiñaynintinpaj, sichus noqanchej Cristo Jesuspi creesunman tukuy sonqowan chayqa. Kaytaj uj tratota ruwasqa

Dionoqanchejwan. **Munasqa radioata uyarej runamasi,**

sichus Dios mana junt'anmanchu karqa Abrahamwan tratota ruwasqanta chayqa?, qanwan tratota ruwasqanri maypitaj qepakunman? Ichapis walej kanman mask'amunayki, chaywanpis mana jinachu Diosqa imatachus nisqantaqa ? junt'anpuni , imaynatachus Abraham nisqantapis junt'arpuni.

kunan sumajta reparanachej ajinata Dios nerqa.” **Churasqayki** “,” **ruwasajtaj**”. “**Mirachisqaykitaj**” nispa, Diosqa Tratota ruwasqanqa ? wiñaynintimpaj. Chay trato mana jayk’aj p’akikunqachu, manataj tukukunqachu.

Diosqa mana chay jallp’ata jisqon chunka jisqonniyuj watastachu arrendopi qorqa , astawanpis Diosqa qopurqa Abranman wiñaynintinpa.

Kay watas pasasqanman jinaqayachanchej pajkunaqa kinsa kutita qarqanku chay jallp’aspi. Chay jallp’asqa paykunajtapuni karqa , chantapis chay jallp’api kanankupajqa, kananku tiyan uj tratoman jina. Diostaj paykunata kachan Egipto jallp’aman, jakhaypeqa chek’erasqas karqanku , imaraykuchus uj jatun suyuman charqanku. Jaqayman rerqanku uj ayllu kashaspallaraj qanchis chunka runas jina, jaqay egipto suyupitaj may chhika ashkha miraykorqankuñ chaymantataj llojsimorqanku uj jatun suyo jina uj millón kuskayuj runas jina.

Chantapis paykunaqa qh’esachasqa jina karqanku, k’uchunchasqa wata runas jina jaqay Babiloniaj kamachiynin urapi kashanspa waj lantista yupaychasqankurayku , manataj allin kawsaypichu kasharqanku Chayrayku Diosqa watejmanta kutichimun Cananan jallp’aman chaypi Diosman kutirikunankupaj Chay tukuywanpis Abranpa miraykinqa watejmanta ch’eqerasqas kallarqankutaj tukuy kay pachaj k’uchusnintinkama qanchis chunka watas kashajtin kay tiemponchejmanta. Mesias nisqata k’esachasqankurayku Kunankamapis manarajpupi tukyninkuchu kutimunku Israel suyuman. Dios nerqa kinsa kutita wijchusqas kanankuta kay jallp’amantaqa. Chantapis iskay kutillapi paykunaqa tukuyninku kutimurqanku. Mayk’ajchus tantakamunqanku kinsa kaj kutimuyninkupi , mana ni jayk’aj chaymanta llojsinqankuñachu, kaytaj kanqa ichapis milenio tiempopi. Maypachachus Dios oqh’arikapuspa kutichinpunqa chay jallp’aman chay p’unchaykunaspi. kunan kutimusqanku chay jallp’aman mana chaywan junt’akunrajchu Diospaj nisqanman jinqa. Mayqen runallapis kayta nispaqa yuyasqankuman jinalla ninku.

Ashkha runas chayta sut’inchayta munanku chheqatajina parlaspa. Kunan tiempopi ashkha yachachejkuna proficiasta uj jinaman sut’inchayta munanku. Noqanchejqqa mana Diospaj nisqanmanqa atisunmanchu ni imatapis yapaykuyta. Manataj yapasunmanchu paypaj

mana nisqanmanqa. Chaykunapi sumajta repararikuna munasqa runamasi Kunan ñawirisunchej . (*Gén. 17:9.10*)

9 Ujtawan Diosqa Abrahamman nillarqataj: Qan allinta waqaychanki tratuta , jinallatataj waqaychachunku wawasniyki, jinallataj wawasninkumanta wawasninkupis. 10 Kaymin kay trato, qankunawan ruwasqayqa. Chayta jut'ananku tiyan tukuy mirayniykimanta miraykunantin. Tukuy qharis qankuna ukhupi kajkuna circuncidasqa kananku tiyan

Circucidakuyqa uj señal trato ruwasqanmanta. Manataj kay ruwanaqa miembros kanapajchu. Paykunaqa chayta ruwarqanku uj tratota ruwasqankurayku Dioswan. Chaytaj mana tukuyapajchu uj rijlla. Chay kikillantaj kunan phunchaypis creyente runapajqa, mana allin imasta obrasta ruwaspachu salvacionta tarenqa. Astawanpis Diosman chimpaykuspa jesucristota sonqonpi jap'ispa mosoj runa kanqa ajinmanta allin imasta ruwanqa

Uj willaraj pastor juchuyllaraj kashaspa, ripusqa wasimanta, chay puriyninpitaj mana wajejpichu tarikusqa. Paytaj mana kutimuyta atispa wasiman, anchata raviaywan atipachikuspa nisqa ; Noqaqa tataypaj wawan kani, mana ima sajrtapis rumwasajchu nitaj chay millay ch'anpasman yaykusajchu, nisqa kay waynuchuqa mana chayta nisqanraykuchu tatanpa wawan karqa, man chayqa paqarikusqanmanta pacha wawanñapuni karqa ajinallataj mana Circuncidasqa kaychu, Diospa wawanman tukuchiwanchej astawanpis sirkunsidasqa kayqa? rikuchiwanchej Diospa wawan kaspallin imasta runanchejpaj Kunan ñawirisunchej . (*Gén.17:12*) **Kunanmanta qhepamanqa tukuy qharis nacesqanmanta pusaj p'unchayninman circuncidasqa kanqa, jinallataj qankunajpa nacekoj wawaspi, chanta waj llajtayuj kamachisniykichejpa wawasninkupis, rantisqasniykichejpaj wawsninku ima**

Kunan qan munasqa runamasi reparashankichu imaynatachus nishawanchej Cristopi nacekunamanta ,tukuy kaykunaqa Diospaj simi nisqanman jina junt'akun chay juch'uy wawa nacekusqanmanta . Abhahampa wawan Davidpa wawan ima , pusaj p'unchayninman circuncidasqa karqanku imaraykuchus paykunaj mirayninmanta jamunan karqa jesusqa jina. Kunan ajinata astawan ñawirillasunpuni (*Gén. 17:13*)

13 Ajinata circucidasqa kachunku wawasniykichejpi nacekojkuna, rantisqasniykichejpa wawasninkupis. Ajinata aychaykichejpi yachakonqa tukuy kawsayniykichejpi chay señalniyta noqa qankunawan wiñaypaj sumaj tratota ruwasqay.

Kay karqa uj señal , Dios tratota uwasqanmanta, sirkunsidachikuyqa mana diosman chimpachinanpajchu astawanqa yuyarichinanpaj chay trato ukhupi kasqanta, kaypi qan munasqa wawqemasi sumajta yuyaychakunayki tiyan imaraykuchus wakin runasqa kunan p'unchaypi. Yuyanku Iglesiaman rispa bautizachikuspa creenku salvasqasña kasqankuta. Chayqa mana ajinachu mana chaykunata ruwaspachu runaqa salvacionta tarinqa. ichapis qan salvasqasña kanki chayqa, ari iskaynin imasta ruwanaykipuni kashan. Kasukuspa qhelqasqapi kasqanman jina

Wasita ruwaspaqa qallarina tiyan pampa uramanta. Ajinata, ashkha runas yuyaychakunchej ichari? , chaywanpis wakinqa qallarinku wasita ruwayta techu patamanta, ichapis qanqa nishawaj imajta jina kanmanri nisa, ari munasqa kawsaey kunanqa astawan ñawirillasunpuni (*Gén. 17:14*)
14 Pichus qankuna ukhupi mana jina señalasqa kajri, qankuna ukhumanta qharqosqa kanqa, tratoyta mana kasusqanrayku, nispa nerqa Diosqa.

Karqanku Israelpi circucidakuy kamachiyta mana junt'ajkuna. Chantapis Egipto jallp'amanta llojsimushapaqa. Mana kasurqankuchu kay kamachita.chayrayku Diosqa paykunata wijch'orqa Ni mayq'en runa ni uj ayllumanta kajkuna, atinmanchu p'akiyta chay tratota Dios Abrahamwan mirayninwan ruwasqanta, Chayqa mana walejchu ichari?. Kunan qhawarisun imaynatachus Dios Sarai-pa sutita ujinaman tukuchin, kunanqa “Sara sutin, chaypachataj nerqa uj wawayoj kananta Chaypaj Ñawirisun (*Gén. 17:15-16*)

Dios nillaraqataj Abrahammna. Sarai warmiykiqa manaña ajina sutiyujchu kanqa; kunanmanta ñawpajmanqa Sara sutin kanqa. 16 Noqa bendecisqayki, uj wawatataj qosqayki paynejta. Arí, bendecisqayki. Pay kanqa ashkha nacionespaj mamanku; paypa mirayninmanta kanqanku llajtaspa reyesnin, nispa.

Ajinaqa Abrahamqa tata kanqa tukuy suyusmanta, Sarataj kanqa mama tukuy suyusmanta. chunka qanchisniyuj chejllaypi ajinata nin.

Abrahamtaj k'umuykukurqa umanta pampaman chayachinankama.Asikurqataj, sonqompi kay jinata yuyaspa:Pachaj watasniyuj runaqa atinmanrajchu wawasniyuj kayta ?Saraqa jisq'on chunka watasniyujña wawayujrajchu chaná kanman? nispa. (Gén. 17:17)

Abrahamqa machu runaña kaspas asikurqa , payqa asikorqa mana

iskayrayaspachu, man chayqa kusiymanta sonqonpi asirikunman karqa . Qan yachanki wakin kutispi Diosqa rikuchiwanchej t'ukuna imasta, mana yuyaychakuyta atinapaj jina ichari? Chaykunata rikuspa noqanchejpis asirikunchej sapa kutilla, Kay Abrahamqa machu runaña kasma ni jayk'aj mosqokullarqapischu nitaj yuyanmanchu karqa wawayoj kayta.

Ari munasqa runamasi walej kanman Paypaj tiyananmpi tiyaykurinayki uj ratitu, chaypi reparanki payqa pachaj watasniyojña, Saraj parisninpis (matriznin nisunchu) wañusqa jinaña karqa, kikillantaj Abrahammpis wañusqa jinallataj pisi kallpayoj karqa. Apostol Pabloqa Romanos qhelqasqapi tawa 4:17-22 nin

: Tukuy runaj tatan kanaykipaj churayki, nisp. Abrahamqa kay Diospi creerqa, pichus wañusqamanta kawsawta qon, manaraj kanchu, chay imastapis sut'inmanta wajyan kankumanpis jina, chay Diospi. 18 Manaña ni ima suyakunapaj jina kashajtin, Abrahamqa creerqa, suyakurqataj, ajinapi ashkha runaj tatan kanmpaj, payman nisqa kasqanman jina: Ajina kanqa mirayniykiqa, nisp. Chaypacha payqa ancha machuña karqa, pachaj watayuj jinaña, cuerpontaj mana yumanampaj jinañachu karqa, Jinallataj warmimpis mana wawayuj kananmpaj jinañachu karqa, Chaywampis Abraham creellarqapuni. 20 Manallata iskayrayarqachu manapis creenmanchujina, astawampis creerqapuni Dios qosaj nisqampi, creepitaj kallpachakurqa, Diosta yupaychasqa tukuy sonqo. 21 Abraham allinta yacharqa Dios atinyuj kasqanta, tukuy qosaj nisqantapis junt'ananmpaj. 22 Chayrayku Abraham creesqanrayku Diosqa payta cheqan runapaj qhawarqa.

Abraham Diospaj nisqanta uyarispa manchay kusiasqa kasharqa chaywampia sonqonpi uj nanay tariparqa kuchilluwanpis t'ujshankunam jina, imarykuchus payqa yuyasharqa uj wawapi payta kanan karqa ismael

Kay 18 chanta 19 chijllaypi qawarinachej nin;

18 Chanta Abrahamqa Diosman nerqa: Ismaelniy ñawpaqeykipi kawsachun, nisp. 19 Diostajri kuticherqa: Chay tukuywampis warmiyki Sara qampaj wawayuj kanqa, chay wawaykitataj sutichanki Isaac sutiwan. Paywanqa tratoyta wiñaypaj sayachisaj, jinallataj mirayninwampis. (Gén. 17:18-19)

Kunan Abrahamtaj nin, Diosniy kay wawaqa wasiypi wiñakuj. Payqa tata jina manchay k'ask'asqa kashan wawaman. Ismaeltaj chunka tawa, watayuj kashajtin Abraham kacharpapusqa wasinmanta, chanta ichapis Abraham manaña ni ujtawan rikunata yuyarqachu, chaymanta llakisqa

kasharqa. **Munasqa runamasi** Ismaelqa. Abrahampaj wawan karqa, Abrahamtaj mayta munakurqa wawanta, chaymanta manchay jatun llakiy tariparqa, wasinmanta kachapusqanmanta. Ichapis nerqa jatun juchata ruwani Agarwan kaspas. Ri chay juchan karqa, Kay juchataj kumoykachacherqa mana payllatachu, mana chayqa munasqa wawqhenta, chantapis tukuy chay jallp'api tiyakuj runastapis, jaqay p'unchaykunmanta kunankama llakiynunaqa kallanpuni chay yuyuspi.¿ imarayku? Imarykuchus Abraham juchallisqan rayku.

Kunan munasqa wawqhemasi, Ashkhas runas ninku juchaqa juch'uysitu atillasuman ruwayta mana pijpa rikunanta nispa, chaymanta Apostol Pabloqa nin; Galatas qhelqasqampi, : ***Ama piwampis ch'aukiyachikuychejchu; Dioswanqa mana pujllakuy kanchu. Runaqa imatachus tarpun, chayllatataj oqharenqa.***

Juchaj puqoyninqa tiyanpuni, cosechaqa chayamonqapuni Kay runa Abrahampis tarposqanmanta oqharishan.

Diosqa nin .Saraqqa uj wawayuj kanqa nispa. chay nisqawan sut'inchan Ismaelqa mana Diospa nisqan wawachu, Abrahampaj ruwasqanqa, mana allinchu kasqa. Chayrayku Mana nisunmanchu iskay warmiyuj kayta allillan kasqanta. Dios reparachiwashanchej Abrahampaj ruwasqanqa kaypi mana allin kasqanta.. Kunan ñawirisun versículo 20 al 22

20 Ismael wawaykimanta niwasqaykitapis uyariyki; paytapis bendecisaj. Paypis ashkha wawasniyuj kanqa, jinallataj mirayniykitapis ashkhayachisaj. ismaelqa chuna iskayniyuj tatanku kanqa, jinallataj paymanta ruwasaj uj jatun nacionta. 21 Chaywampis tratoytaqa Isaacwanpuni ruwasaj. Wata kunan jina Sara warmiyki qampaj wawayuj kanqa. 22 Diosqa ajinata Abrahamwan parlaytawan riporqa. (Gén. 17:20-22)

Diosqa junt'an imatachus nisqanta. Mana payqa qonqarparincho nitaj saqerparincho. Payqa ruwanqapuni imatachus nisqanta. Kaypi rikushanchej Diosqa abranmanta karunchakapun, nishanmanpis jina abran amaña imatapis mañakuwaychu ñapis qoykiña uj wawata chaywan sonqo junt'a qepakuy nispa, kay (Gén. 17:23)

23 Chay kikin p'unchaypacha Abrahamqa churi Ismaelta circuncidarqa, jinalataj tukuynin kamachisninpa wawasnin wasimpi nacekojkunata, pikinatachus ranterqa, chaykunatawan. Chaypachaqa wasimpi tukuynin kamachisninpis circuncidakorqanku, Diospa kamachisqanman jina.

Kaytaj karqa uj señal tratota ruwasqan Dios Abrahamwan. Tukuy miraynintinwan (Gén. 17:24-27)

24 Abrahamqa jisp'on chunka jisp'onniyuj watasniyuj karqa jisp'anampa puntampi karitanta khuchushajtinku. 25 Churin Ismaelpis chunka kinsayoj watasneyojña karqa jisp'anitampa puntampi qaritanta khuchushajtinku. 26 Abrahamqa ju p'unchayllapi circuncidasqa karqa churin Ismaelwan khuska. 27 Jinallataj paywan khuska chay p'unchaypi circuncidakuspa karganku wasimpi tiyakujkuna , kamachisnimpa wawasnin nacekojkuna waj llajtayojkunata rantisqasnin ima.

Kay chijllaykuna sapallanmanta su'tinchan tukuy imata chayrayku munasqa qheshwamasi kaykamallaña kachun Disllawan tiyarikushaychej ,